

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

หลักการปฏิบัติต่อเชลยศึกนั้น เป็นหลักเกณฑ์ทางกฎหมายมนุษยธรรม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายภาคสงคราม (jus in bello) ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าว ได้มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่ในสมัยโบราณเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งออกมาในรูปแบบกฎหมายระหว่างประเทศ กล่าวคือ อนุสัญญาเจนีวา ปี ค.ศ.1949 และพิธีสาร ปี ค.ศ.1977 สำหรับประเทศไทยนั้น ได้มีหลักกฎหมายแนวปฏิบัติในเรื่องการปฏิบัติต่อเชลยศึกเช่นเดียวกัน และไทยก็ได้ตกลงยอมรับหลักเกณฑ์ทางกฎหมายระหว่างประเทศ กล่าวคือ อนุสัญญาเจนีวา ปี ค.ศ.1949 ดังกล่าวข้างต้น อดยเข้าร่วมเป็นภาคี และออกกฎหมายอนุวัติการตามลำดับ แต่ปรากฏว่าหลังจากปี ค.ศ. 1949 ได้มีช่องว่างของกฎหมายเกิดขึ้น ที่ประชุมระหว่างประเทศจึงได้ร่างพิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ปี ค.ศ.1949 ขึ้นมาในปี ค.ศ.1977 ซึ่งได้มีหลายประเทศได้ตกลงเข้าเป็นภาคี แต่ปรากฏว่า ประเทศไทยยังมิได้เข้าเป็นภาคี หรือให้สัตยาบันพิธีสารดังกล่าว ดังนั้นถ้าเกิดกรณีข้อพิพาทเกิดขึ้น ประเทศไทยจะมีหลักเกณฑ์ในการดำเนินการอย่างไร

ความสำคัญของปัญหา

เมื่อได้ทราบความเป็นมาของปัญหาแล้ว ทำให้เกิดความสนใจต่อไปว่า ปัญหาเรื่องนี้มีความสำคัญอย่างไร กล่าวคือ มีความสำคัญต่อส่วนรวมหรือไม่ สำหรับปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องระดับชาติ อดยส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ทั้งประเด็นในเรื่องความมั่นคงของชาติ ในด้านหลักเกณฑ์ทางด้านกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น กระทรวงกลาโหม ซึ่งมีหน้าที่ป้องกันรักษา

เอกราชและอธิปไตยแห่งชาติ หรือกระทรวงต่างประเทศซึ่งมีหน้าที่ดำเนินการ
สัมพันธ์ระหว่างประเทศ จะต้องพิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับหลักกฎหมาย
ระหว่างประเทศ ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงไป และได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อต้องการทราบและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา และสาระสำคัญ
ในเรื่องการปฏิบัติต่อเชลยศึก โดยพิจารณาถึงแนวคิด กฎหมาย หลักเกณฑ์ และ
วิธีดำเนินการในเรื่องดังกล่าว เปรียบเทียบระหว่างมาตรฐานระดับระหว่างประเทศ
กับไทย ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้น และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการหาแนวทางแก้ไข
ปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งการศึกษาวิจัยนี้มีความมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วย
ราชการที่มีความรับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว อาทิ กระทรวงกลาโหม และกระทรวง
การต่างประเทศ เป็นต้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยนี้ จะใช้วิธีศึกษาถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของ
เชลยศึก ทั้งในระดับระหว่างประเทศ และในประเทศไทย ตั้งแต่สมัยอดีตจนถึง
ปัจจุบัน ตลอดจนวิเคราะห์ด้วยทฤษฎี หลักเกณฑ์ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติ และ
การปฏิบัติตั้งแต่สมัยอดีตจนกระทั่งจนถึงสมัยปัจจุบัน ทั้งในส่วนของประเทศไทย
และมาตรฐานระหว่างประเทศ

วิธีการศึกษาและวิจัย

หลังจากได้ร่างโครงร่างอย่างสังเขปแล้ว จะได้ดำเนินการวิจัยแบบ
อาศัยเอกสาร (Documentary Research) กล่าวคือ การค้นคว้าข้อมูลโดยอาศัย
เอกสาร ซึ่งประกอบด้วยเอกสารชั้นต้น (Primary Sources) เช่น สนธิสัญญา
อนุสัญญา ตลอดจนพระราชบัญญัติ ประกาศต่าง ๆ เป็นต้น และเอกสารชั้นรอง
(Secondary Sources) ได้แก่ หนังสืออ้างอิง และวารสาร ทั้งภาษาไทย และ
ภาษาอังกฤษ พร้อมทั้งได้ทำการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่มีความรู้ประสบการณ์

เกี่ยวกับเชลยศึก หลังจากได้พิจารณาศึกษาและวิเคราะห์หลักฐานต่าง ๆ ที่ได้จาก เอกสารทั้ง 2 ประเภทดังกล่าวแล้ว จึงทำการเรียบเรียงเอกสารที่รัดกุมเป็น ระเบียบ ตามโครงร่างที่ได้วางไว้ในตอนแรก

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของเชลยศึกทั้งในระดับระหว่าง ประเทศ และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย
2. ทำให้ทราบถึงบทบัญญัติของกรรมสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ เชลยศึก และแนวคิด กฎหมาย หลักเกณฑ์ การปฏิบัติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องเชลยศึกของ ไทย อีกทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งของประเทศเพื่อนบ้านที่มีต่อไทย
3. ทำให้ทราบถึงความเหมาะสมของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ว่ามีมากน้อยเพียงใด สามารถนำมาใช้ในกรณีความ ขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นได้หรือไม่ และสมควรที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ใช้อยู่ ในปัจจุบัน หรือการร่างกฎหมายฉบับใหม่ หรืออาจจะเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาใดหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อจะนำไปสู่การบังคับใช้กฎหมาย กฎเกณฑ์ดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเชลยศึก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เป็นการยกระดับและพัฒนากฎหมายมนุษยธรรมในประเทศไทย ซึ่งจะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต
5. เป็นแนวบรรทัดฐานในการศึกษากฎหมายระหว่างประเทศ ของนิสิต นักศึกษา ผู้สนใจ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป